

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

Amico Lectori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

MORBOS enarra: non quales anno-
rum experientia doctus in alijs
obseruauit, sed quales Viri varijs
retrò seculis eruditione ac pietate
non postremi multis sparsim voluminibus,
pro re nata vulgarunt, qualesque in vario
Religiosorum aliorumque hominum genere
succrescere posse arbitrabantur que omnia in
vnum hunc librum, tanquam in vnum fa-
sciculum conieci, quò promptius ad manum
cùm essent mala, essent & remedia: neque tam
mala cognoscerentur que sunt, quàm que
temporum pro cursu, & Religionibus ad deue-
xam caniciem, tanquam ad capulare quod-
dam senium properantibus, suboriri possent. In
futurorum ergo magis anteambulam præcau-
tionem, quàm in presentium subsidium hæc
scripsi. Sed neque in omnes cadere hæc mala
possunt, neque eadem omnibus medicamenta
admouenda. quedam hic etiam inter curatio-
nes præscripta, que cum non vltimarum Re-
ligionum institutionibus pugnant; qualia sunt
locorum ac Superiorum mutationes. multa
deinde

deinde quæ in solidum ignorata, ut sepositi
designati que certi per annum dies solis spiri-
tualibus animorum exercitationibus donan-
di, recollectiones, annue votorum renouatio-
nes, binæque per diem conscientiarum disqui-
sitiones, particulares etiam vitiorum virtu-
tū diurnæ discussiones, aliaque generis
huius non pauca. Enarrare tamen ista volui,
ut quibus hæc non ignota, prodesse possent in
medelam; quæ imitari etiam possent, quibus
in hanc diem ignorata. Nemo verò morbo-
rum numerum miretur. quantos Hippocrates,
Galenus, alijq; medicorum, corporum morbos
tradiderunt? quanti que super hæc exurgunt
indies, veteribus, omnibus adeò retrò seculis,
ne nomine quidem cogniti? Non minores ani-
morum sunt. audeo. plures etiam, quo latior in
animo quam in corpore campus, ac patientior
area est. Jam ut nemo meritò reprehendit
medicos, morborum in vario sexu generare-
mediaq; pertractantes, laudat potius; cum in
morborum nos cognitionem, fugam, medica-
tionem manu quasi ducant: nec quisquam in-
dignatur scribentibus, tanquam morborum
suorum denuntiatoribus; amat magis, ut pe-

riculorum monitores. Sic neminem iure offendi posse arbitror, si animorum mala non tam quæ sunt, quàm quæ subnasci possunt, remediaque enarrauerim. nullorum hîc vulnere propalare animus fuit: sed in fugam & tutelam, quæ succrescere tanquam in fecundissimo zizaniarum solo, possent mala, designavi, & antidota venenis addidi. ut indignari nemo possit, conatum potiùs laudare, & docto prudentique suo calamo, rudem hunc meum & imperitum, polire & erudire. quod totis animis voveo, repositurus in beneficium, quidquid à quocunque amico calamo subministratum fuerit. summa etiam plerumque capita veriùs tetigi, ac malorum superficiem quandam rasi, res per capillum veriùs trahens, quàm toto corpore pertractans. accedent doctæ manus, quæ publico bono, gaudio meo, fusiùs hæc certiusque prospectanda dabunt. addentque è felici ingenio, fortunataque experientia sua plura in cognitionem & medelam. quo magis venerabor colamque æterna beneficium memoria, centupla in cælis à Deo retributione remetiendum.

SYL-